

Handläggare
Caroline Finney
Telefon: 08-508 14 918

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2022-03-24

Remiss av strategi för idrottsanläggningar

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2022/21

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Stockholms stads ”långsiktiga investeringsplan” för idrottsanläggningar från 2015 föreslås ersättas med strategin för idrottsanläggningar.

Den framtagna strategin ger en långsiktig vägledning på hur nya och befintliga idrottsanläggningar ska utvecklas.

Strategins övergripande strategier för utveckling är *jämställdhet, jämlikhet, bredd i utbud* samt *klimat och miljö*. Behovet av idrottsanläggningar analyseras och för de idag mest använda anläggningstyperna har man tagit fram nya nyckeltal.

Förvaltningen ser positivt på att staden tar fram en nya strategi för idrottsanläggningar för att möta behovet samt att ge utrymmer för olika typer av idrottsutövning som ökar jämställdhet och jämlikhet.

Förvaltningens synpunkter på strategin är främst kopplade till driftansvar för olika typer av anläggningar för att möta det framtida behovet i staden.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Idrottsnämnden har skickat ut *Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026* på remiss och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Remissen har utöver Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd även skickats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden och samtliga stadsdelsnämnder i Stockholms stad, RF-SISU Stockholm, Handbollförbundet Öst, Stockholms Basketbollförbundet, Stockholms Fotbollförbundet, Stockholms Friidrottsförbundet, Stockholms Innebandyförbundet, Stockholms Ishockeyförbundet, Stockholms Konståkningsförbundet samt Stockholms Simförbundet.

Remissen inkom till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd den 24 januari 2022 och ska besvaras senast den 18 april 2022.

Ärendet

I takt med att Stockholms stad växer så växer även behovet för idrottsanläggningar. Behovet omfattar nya anläggningar både i befintliga bostadsområden samt i nya större bostadsutvecklingsområden samt underhåll och restoration.

Målet för strategin är att uppfylla behovet för alla stockholmare med olika typer av idrottsutövande oavsett ambitionsnivå eller organisationsform. För att uppnå målet ligger fokus på fyra övergripande strategier, *jämställdhet, jämlikhet, bredd i utbud* samt *klimat och miljö*.

Strategin är uppdelad i fyra delar, inledning, övergripande strategier, behovsanalys och inriktningsområden.

Inledning

Den inledande delen beskriver behovsläget idag och trender samt andra styrdokument i staden som kopplar till strategin för idrottsanläggningar.

Övergripande strategier

De strategier som genomsyrar arbetet med utvecklingen av nya och utökade idrottsanläggningar är *jämställdhet, jämlikhet, bredd i utbud* samt *klimat och miljö*.

Jämställdhet

Genom att anpassa utbudet ska investeringar och användandet av driftsmedel riktas så att balans uppstår mellan flickor och pojkars idrottsutövande i förening samt inom spontanidrott.

Jämlikhet

Strategin identifierar att verksamhetsmässiga insatser behövs tillsammans med idrottsanläggningar i socioekonomiskt utsatta områden för att motivera till idrottsutövande och rörelse.

Bredd i utbud

Med bredd i utbud avser staden att tillgängliggöra en god geografisk spridning samt att möjliggöra för olika typer av anläggningar och olika idrotter både genom föreningar eller spontanidrott.

Klimat och miljö

Strategin för idrottsanläggningar ska arbeta efter goda miljö- och klimatval. Detta genom att använda mark för anläggningar på ett effektivt och ändamålsenligt sätt för att minska det totala fotavtrycket.

Genom placering av anläggningar ska staden motivera till miljösmarta transportval som gång och cykel samt kollektivtrafik.

Vid renoveringsbehov och nyanläggning av idrottsutbudet har staden ett hållbarhetstänk som utgår ifrån de sju prioriterade målen i idrottsnämndens miljö-och klimathandlingsplan.

Behovsanalys

Stockholms stad har en låg anläggningstäthet per invånare i förhållande till andra större kommuner i landet. Trots detta visar studier att fler utför aktiviteter genom den organiserade barn-och ungdomsidrotten i jämförelse med andra kommuner.

Behovsanalysen har utförts på olika sätt beroende på typ av anläggning och idrott. När det gäller kvantitativ behovsanalys har staden fått hjälp av RF-SISU Stockholm att ta fram nyckeltal för vissa typer av anläggningar.

För andra typer krävs en kvalitativ analys av behovet där invånare, idrottsrörelsen, näringslivet med flera har samverkat.

Reinvestering och underhåll

Strategin beskriver även behovet av ombyggnation och underhåll av en stor del av stadens anläggningar samt prioriteringar av anläggningar med åtgärder och tidsplanering.

Avstånd till idrottsanläggningar

I lokalisering av nya idrottsanläggningar har staden utgått ifrån rimliga avstånd från bostaden eller hur lätt det är att ta sig till anläggningen. Samtidigt ska man planera utefter förutsättningarna på respektive plats, som geografiska områden, föreningsverksamhet, lokalutbud och samverkansmöjligheter.

Nyckeltal för idrottsanläggningar

Ett kvantitativt nyckeltal har skapats genom att titta på de anläggningstyper som i dagsläget tar upp mest yta och som är möjliga att standardisera. Samtidigt ser man att det kommer att finnas ett stort behov av dessa över tid, trots trender.

Behovet för anläggningar beskrivs även på stadsdelsområdes nivå med hänsyn till geografiska förutsättningar för utveckling. För staden i stort råder det ett underskott av anläggningar idag samtidigt som behovet växer ytterligare med ökat bostadsbyggande.

Behov 2030

Enligt behovsprognosen för Stockholms stad samt 2021 befolkningsprognos, är nyckeltal för behov till 2030 följande:

- 21 konstgräsplaner
- 27 idrottshallar
- 6,75 ishallar
- 3 nya simhallar samt kapacitetsökning i de simhallar som rustats upp alternativt ersätts
- 1,25 friidrottsanläggningar

Behov 2031-2040

Om behoven för 2030 möts och om befolkningsprognosen 2021 stämmer, kommer nyckeltal för behov till 2040 att vara följande:

- 8 konstgräsplaner
- 6 idrottshallar
- 1,5 ishallar
- 1 ny simhall samt kapacitetsökning i de simhallar som rustats upp alternativt ersätts
- 0.75 friidrottsanläggningar

Behoven för denna period förväntas vara störst i västerort och söderort.

Övrigt anläggningsbehov för organiserad idrott

Strategin belyser även anläggningsbehovet för mindre idrotter och egenorganiserade idrotter. Det är svårt att beräkna behovet eftersom många mindre idrotter är trendkänsliga. Här behövs ett flexibelt lokalutbud samt tillgång till privatägda lokaler. Exempel på andra större idrottsanläggningar som inte avses i nyckeltalen är ridning, gymnastik och utomhus simbassänger.

Spontanidrott

Inom spontanidrott finns ett stort behov av ytor och lokaler. Behovet är svårt att kvantifiera, därför bör man tillgodose utbudet

lokalt och lägga mer fokus på underhåll och komplettering av funktioner. Trygghets-, tillgänglighets- och jämställdhetsperspektivet är viktigt i utförande och underhåll, exempelvis genom belysning av platsen skapa trygghet.

Specialanläggningar och evenemangsanläggningar

Specialanläggningar ska studeras i ett regionalt perspektiv eftersom förutsättningarna för etablering kan vara svåra att hitta i den egna kommunen. Exempel på sporter är motorsport, skridsko- och bandyhall.

Likaså när det gäller internationella evenemang där staden har som ambition att bjuda in till arenor med hög publikkapacitet.

Inriktningsområden

Staden har identifierat fem inriktningsområden för att uppnå behovet av idrottsanläggningar.

Utveckling av anläggningar

Strategin ser att närheten mellan föreningslivet och det spontana idrottandet skapar synergier och ökad trygghet.

Potentialen av samlokalisering ska utnyttjas genom fortsatt samarbete mellan idrotts- och utbildningsnämnden för att öppna upp fler gymnastiksalar för organiserar och egenorganiserad idrott efter skolan är stängd.

I nya anläggningar kan mindre aktivitetsrum skapas för att möjliggöra för idrotter som inte har behov av en stor sal.

Säkerställa behovet av idrottsytor som en del av stadsutvecklingen

Ytor för idrott kan även ses som allmänna platser och parker där många värden kan samspela. De allmänna ytorna möjliggör ett aktivt liv, bidrar till god fysisk och psykisk hälsa. Samtidigt kan dessa utrymmen öka tryggheten genom aktivare mötesplatser med fler människor i rörelse.

Synergier och målkonflikter från idrottsanläggningar ska lyftas i tidiga plan skeden så som översikts- och detaljplaneläggning

Kompensation

Vid exploatering av idrottsytor ska ytan och funktionen ersättas. Utöver kompensationen bör även ersättningsytor analyseras eftersom det kan vara svårt att hitta bra tillgängliga kompensationsytor. En ny lokalisering av idrottsanläggning kan även ha konsekvenser för den befintliga föreningsverksamheten.

Samverkan

Samverkan mellan nämnder, bolag, idrottsrörelsen, näringslivet och offentliga aktörer i regionen ska förbättras. Exempel på effektivt samnyttjande av lokaler sker idag genom Samordnad grundskoleplanering (SAMS), där skolan delar lokaler med föreningar efter skolan stängt.

Staden samverkar även med privata aktörer. Nämnder ska utöka samarbetet vid nyproduktion och i framtiden kan fler anläggningar byggas och drivas av privata aktörer. Staden bevakar de juridiska, ekonomiska och fastighetsrelaterade utmaningar som följer med samarbeten.

Regional samverkan krävs för att erbjuda vissa ytkrävande idrotter som motorsport. I tjänstepersonsforumet Föreningen för Storstockholms kultur- och fritidschefer kommer diskussioner gällande regional samverkan att fortsätta.

Stockholmarnas efterfrågan

Strategin fastställer vikten av ett brett idrottsutbud för stockholmarna. Man ser till barnkonventionen genom att erbjuda det utbud av anläggningar som är önskvärt för barn och ungdomar.

I enighet med det Idrottspolitiska programmet läggs särskild fokus på ungdomar 13-20, särskilt flickor, flickor 10-20 år med utländsk bakgrund, personer med funktionsnedsättning från 7 år samt barn och ungdomar 10-20 år med låg socio-ekonomisk bakgrund.

Enligt forskningsprojektet Ung livsstils undersökning 2014 önskar både pojkar och flickor fler simhallar, utomhusbassänger och gymnastiksalor. Hos vuxna finns behov av friluftsområden, motionsspår, ishallar och strandbad.

Innovation

När staden växer, växer idrottsbehovet. Detta medför att lämpliga ytor för anläggningar minskar. Stockholms stad behöver genom innovativa lösningar utveckla nya typer av anläggningar för idrottsutövande.

Att integrera nya idrottsytor med andra funktioner i staden samt att använda bostäder och kontor för idrottsändamål är några nya idéerna för att möta behovet. Här krävs omvärldsbevakning av större tätbebyggda städer.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Stadsmiljö och lokaler.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till strategin för idrottsanläggningar.

Förvaltningen saknar i strategin en beskrivning över ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnden och idrottsnämnden när det gäller anläggningar för spontanidrott.

Eftersom stadsdelsnämnden tillsammans med idrottsnämnden delar ansvaret för förvaltning av olika typer av idrottsanläggningar i staden, ser förvaltningen att ansvarsfördelningen kan tydliggöras.

I Slakthusområdet planeras en konstgräsyta som är tänkt att vara en konstfrusen skridskobana på vintern. Driftkalkylen visar att enbart konstisbanan kommer att kosta mer i drift än vad tre plaskdammar kostar tillsammans.

Förvaltningen välkomnar nya idrottsanläggningar, men bedömer att ansvar och budget för förvaltning av dessa ska ses över så att de blir tids- och kostnadseffektiva.

I den övergripande strategin om klimat och miljö anser förvaltningen att hantering av skyfall och värmeböljor bör inkluderas. Det är en viktig fråga för idrottslokaler men även för det kvalitativa underhållet av spontanidrottsytor.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Kersti Tagesson
Avdelningschef

Bilagor

1. Remissbrev: Strategi för idrottsanläggningar
2. Remissunderlag: Protokollsutdrag om strategi för idrottsanläggningar
3. Remissunderlag: Strategi för idrottsanläggningar 2022-2026
4. Remissunderlag: Tjänsteutlåtande om strategi för idrottsanläggningar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2022-03-09
Kersti Tagesson, Avdelningschef	2022-03-08